

ГРИ ЦЕНТИ.

РІК ХХХХХ.

№ 204.

Джерси Ситі, Н. Дж., субота, 1 вересня, 1928.

VOL. XXXV.

No. 204.

Jersey City, N. J., Saturday, September 1, 1928.

THREE CENTS.

СТЕЙТОВІ РОБІТНИЧІ ЮНІ

ЗАВЛЯЮТЬСЯ ЗА СМІТОМ

РЕПУБЛІКАНЦІ В ЗНИЖКАЮЧІЙ МЕНШОСТІ.

РОЧЕСТЕР, Нью Йорк, 30. вересня. — Кошениці Федералії Праці Ньюйорського стейту заявлялися за пошанування при сьогорішніх президіальних виборах демократичного кандидата А. Сміта.

Коли резолюційна комісія пропонує резолюцію за Смітом, зібрані стайді її сильно ополасували. При голосуванні показалося за вискосом коло 400, проти десею кількох. Найбільш старі републиканці заявлялися за Смітом. Кількох лавіантних републиканців записалися проти того заходу рійко, і їх закричали.

При виборі уряду вибрано старик урядників. А. Смит був нині на Ньюйорським стейтвом ярмарку в Сиракузах, де його живо витягли великі маси фармерів.

РОБІСОН ВІСГОЛОШУЄ НОМІНАЦІЮ ПРОМОУ.

ГАТ СПРІНГІЗ, Арканзас, 30. вересня. — Сенатор Джозеф Робінсон за Арканзас висловлює свій свою номінацію промону, в котрій офіційно прийняв номінацію на кандидата демократичної партії на уряд вішпрезидента Злучених Держав.

На зборі зібрані великі товни народа, але дош більшість з них робітників так, що промону вислухало асею півтисяті тисячі. Бесідник у своїй промові поклав натиск на критику републиканської партії, яку він патував острими словами за злоякитності.

УПЕВНЯЮТ ГУБЕРА ЗА НЬЮЙОРСЬКИМ СТЕЙТ.

ВАШИНГТОН, 30. вересня. — На нарадах виборчого комітету републиканської партії Едмунд Маюло, голова републиканського комітету Ньюйорського стейту, упевняв краєвий комітет, що Ньюйорські републиканці опанували стейт до тієї міри, що він буде добутий для Губера.

Комітет прийняв до відома, що Кертіс, кандидат партії на уряд вішпрезидента, та сенатор Бора будуть обіздати край з промовами за Губером.

ПРОПОВІДНИКИ ОРГАНІЗУЮТ КОМІТЕТ ДЛЯ СОЦІАЛІСТА.

НЬЮ ЙОРК, 30. вересня. — Тут організувано нині "комітет проповідників для Томаса й Морера", себто кандидата на уряд президента й вішпрезидента Злучених Держав з рачени соціалістичної партії.

Головою комітету став Пок Дювіз, бувший єпископ протестантської єпископальної єпархії Юти, а секретарем один рабик; між блянами комітету є проповідники неадемонаційної церкви, "Комюніти Черч", один алявічний пресвітеріанський проповідник, один методистський проповідник з Шікаго та представники просто мейодичної протестантської церкви.

У своїй першій вівідзі ці проповідники й рабикни виступають проти божих старих парків, що, мовляв, вони не дають за поступ краю.

НАЙШІЙ ТІЛА ЛЕТУНІВ.

МИДФОРД, Па., 30. вересня. — Нині найдено тіла летунів Мезеа Меріда та Едіана Ровна, що загинали мунушого пожежника.

Як показується тепер, загинали вони через страшний марк, через котру люди не бачили, куди йдуть дітвора. Вони налетіли на горб, зупинили тустим лісом. Від удару об дерево літак їх розбився на сотні дрібних кусків.

Не найдено їх вилучу, бо нещасте сталося в найближчій частині повітря. Навіть де люди ходять тільки на полювання на серни. Шлях охоловляв мало залюднений й має велику масу іловитого гадаля.

ВИКОНАННЯ КАРИ СМЕРТІ.

ОСІНІНІНГ, Нью Йорк, 30. вересня. — Нині рашенько виконано в місцевій стейтвотній торні кару смерті при поміччї електрики на 22-літнього Муріні Мартіні Малері.

Малера засуджено на смерть за вбивство Ньюйорської вилетельки Кімбел, котру він убив, як вона заскочила його нагло підчас грабунку її хати.

Муріні пішов на смерть спокійно. Перед смертю він просив дати собі "добре, чорне шигаро".

ПРИЗНАВАСЯ ДО ВБИВСТВА І СПАС ДВОХ ПІДОЗРИДІХ.

НЬЮ ЙОРК, 31. вересня. — Один брухлиний полісмен, почувши, що недалеко від нього вбито чоловіка, поїхав на місце і там справді застав лежачого на землі й крові тіло людини. Показалося, що чоловік уже вмер. Був це Брухлинич Станіслав Качмарк.

Коли тіла стояли в ту хвилину знакоми вітного; Еміль Мильке та Едвард Голструп. Полісмен їх арештував, а полісмен став їх допитувати, чи не бачили вони свого знакового. Вони розповіли полісмен про справу Качмарка з троєм Мурініна та про напад одного Мурініна на Качмарка з ножем у руці.

Полісмен вилучив з собою, бо навіть уже вилучили дещо, коли оба мали стати перед велику лаву присяжних суддів, але рішучею волею стали глядати за Мурініна. За якийсь час арештувало троє Мурініна, і один з них по коротких допитах признався, що він вдарив чоловіка якоюсь бляхою чоловіка, з яким він посварилися на вулиці за сірник. Муріні ухажував, не знаючи, що він убиває людину на смерть. Приятелі убитого зараз вилучили на волю.

УСУВАННЯ ПІВЧАТІ ЗСА
БАР.

ЛОНДОН, 29. вересня. — В парламенті буде внесені законопроекти, які не дозволяють zatrudнювати дівчат у шинках при барах. Уряд дівчат помагав бізнесови, але зате бізнес вбивався погано на здоров'я й морально-сти дівчат. Найбільше жувти-сн одначе тим, що через той закон 100,000 дівчат буде без роботи і, побільшає число безробітних, які і без того вносьть 1,500,000.

ПОШУКУВАННЯ ЗА ТІЛАМИ
ДІВЧАТ.

НЬЮАРК, Нью Джерсі, 29. вересня. — Пані Дора Зарачанська довела поліцію, що з одного дому при Морон Стріт вивисено раненько тіло дівчини, вбитою його до зеленого автомобіля та відвезено кудись. Бачила се також пані Лок, котру покинула пані Зарачанська.

Того самого дня поліція стала шукати за тілом дівчини, бо як кажуть свідки Івана Вальсенька, що живе в Гарисоні, він став посланими дивчаними говорити щось про беване тіло якоїсь дівчини, на котре він мав натикнутися, збираючи ягоди на мочаріх здовж тору Пенсильванської залізничі.

ДВІ МІРИ.

Читачі пригадують собі "святе обурення" пресиданки польського союзу Данишського, який, дарма, що соціаліст, боронить назви "Малопольська", з якої мова се сам недоволю реготався би. Цікаво, що в неофіційному органі "Глас Правди" нахомуно в числі з 29-го вересня перекладає статтю про нафту тощо, на англійську мову, призначені для Англії, власники ріжних підприємств, і сам скрізь термін "Молопольська" перекладає "Глас Галицький". Скіла Галицька. Подалею се до відома всіх т. зв. польських "патріотів", на доказ, що розумні Польки сами не хотять себе осмішувати назвою "Малопольська" перед лужичаними, аляччї дубре, що цей термін ніколи в історії не торкався Східної Галицьчини.

НАСЛІДКИ СВЕКИ.

У складі ліків у Ковні за спекти засорішив етер; від вибуху згинала одна працююча, пожежу ледви загасили. — У селі Мезевола (південський повіт) згоріло 70 будинків вартістю 200,000 зол., а в вилесній селі Ногольце 30 господарств і одна дитина. — "Кепаніне Цайтунг" каже, що від 1-го до 17-го липня потонуло в Райні між Кобленці й голландським кордоном яких до босі; що купували в гарячі дні.

ЗГОРІЛО ПІВ КРАКІВЦІ.

Оноді згоріла жительська застия мистичка Краківці, пов. Яворів. Згоріло 27 домі, око до 200 Жидів без хати. Пожар пожегав від того, що в склепі одного Жида знавлялася в лоні дошка вадта.

ПОЛЬСЬКИЙ ПОСТЕРУНКО-
ВІЙ ЗАСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА.

В Нараєні місті, бережаського повіту, вповнено крадіжництві і плахи на шкоду якогось Жиди. Постерунковий Чорек придержав як посуджених о ту крадіжці Михайла Чорного, 22-літнього парубка, Придержаний втік. В неаюлю, дня 24/6 1928, перехрещувався постерунковий Чорек, що як завова Чорного, то мусить його забити (богою від го дотвїти по лузді кількох Жидів з постерунковим придержавним Чорного кою його подвїри. Мошко Мильшток, син Лейбара, вилучив від постерункового Чорка багет і тоді, як Чорек держав одіну рукою за барки Чорного, а другою шукав за револьвером, Жиди бігли Чорного і звалили постерункового, щоб його застрів. Михайло Чорний просився і говорив: "Я бду сам, пане постерунковий, но щоб Жиди усталилися". Коли до товпи пїліянов вітчим придержавного Іван Макар Гачив постерунковому, що його пасерб сам піде на поліго, щоб тільки не дозволив змушувати над ним Жидам, постерунковий Ян Чорек трішчї зарештував бубоний револьвер. На шасті стріли не впади, а постерунковий Ян Чорек жовкнув Михайла Чорного за блязоу, підніс поли блязоу до гори і вистріляв в Чорного та поціливі його в саме серце. Впали слова "еще раз, пане Чорек!" — одначе постерунковий не поновив стрілу. Після подіи вибито Жидам кілька канцят шиб у Нараєні місті, а польська влада неслася з думкою спроводити військо. Арештовано наочних свідків загибавця а то: Михайла Дарюка, Петра Оксогого, Олександру.

ВИБУХОВА ФАБРИКА.

Мас ті львівський громадянин Салман на вул. Пісковій 11; він перетоплює в нї парову з рушників, шранкелі та гранати. А що одного дня надівся у леді і однією не алячив у хаті, усе це вибухло, мов з гармат. Увесь Львівський говорив вночі подалася війна з Литвою. Кажуть, що "судити не раз уже жалувалися на неї, але магістрат не заповикувався нею і добре зробив, бо був би випадково довідався, що її алясник не має копіїсці.

МУЗЕЙ ЖАХУ.

Англійське міністерство гігієни відкрило музей, де зібрані з усіх країн світа прилади та принадики жіночого чепурення. Сам міністер наваж чий музей "музеєм жаху", тому, що більшість цих апаратів і препаратів є причиною великих терпін для жінок. Музей має на меті покласти шкоду для здоров'я всіх цих середків краси: полизів, вришчок, корсетів, апаратів для тонкої лінії, то-що. Жінки вилучують цей музей лавно. Один лондонський чоловік питається влучно, чи жінки ходять туді, щоб зрозуміти шкідливість усіх цих предметів; чи щоб познайомитися з новими тайнами, які припадають кокетство краси.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ
НОВАКА.

Дня 21. липня ц. р., в 12-ї годині розправи, запов присуд у процесі львівського різниці Новака і товаришів. Новака засуджено на рік тяжкої в'язниці, загостреної раз на місяць постом, 5,000 зол. кари у користь вискосівости за фальшування смальцю і на заплаченні 3,884 зол. кари державному скарбові та оголошення присуду в усіх львівських часописках власним коштом. Його спільників засуджено на кілька місяців в'язниці з відложенням кари. Новак оголосив за жалення неважності.

11 СМЕРТНИХ ПРИСУДІВ НА
УКРАЇНІ.

Респесер повідомляє, що в Умані засуджено 11 повстанців із українського повстанського відділу отамана Хмари. Центр Війк Комітет відкинув просбру засуджених у справі помилування, тому присуд смерті виконано.

РЕКОРДИ.

Югославські журналісти заявляють, що відкрили найстаршу подружжю пару в світі, у селі Вербита. Муж Дмитро Филітович має 110 літ, жінка 107 літ, а подружжя вони 80 літ, ні разу не були в місті і живуть у згоді. Коли жінку хотили відфотографувати, вона відповіла, що вони спільні-ли на 90 літ.

На німецькій Штеску в Найтавз шпур загризли 9-місячну дитину.

БЕНЗИНОВА ЛЮБОВ.

Жидівський краєць у Мінську Генель Файшовіс покинув свою жінку і двоє дітей, бо закохався і перенісся до іншої. Та коли прийшла пора на аліменти, він вилучався собі, бо такі дешевше вернутися до першої жінки. Та не довго видавраз. Одної ночі він придумав таку розважку: облив жінку бензином і підпалить. Але жінка астротала вибігти на вулицю і поспракти допомогти. Файшовіс має 50 літ і на старість буде роздумувати у в'язниці над злосиним А-мором.

СМЕРТЬ ПІД КАМІННИМ
ВАДЦЕМ.

На шосі Біла Сосніця сподалося від гук мотору вальши, що вирівнював шосе, жоні і перенули влі. Подорожний, який припадок нахолодив на аозі, впап під 18-тонний валець, та найшов смерть на місці. Вальець ніхкав на нього з такою силою, що атиснув гайкою в каміня.

ПАМ'ЯТНИК ДЛЯ ВЕЙНИКІВ
У САРАБВІ.

Югославія поставила в Сараєві алявічний мармуровий пам'ятник в честь двох убитих, жонхуручювоу безпосередньою причиною світової війни. Пам'ятник стоїть на місці, де вбито австрійського архидияка Франца Фердинанда з його жінкою. Пам'ятник алядеще війни, що в жонхуручювоу алядеще Югославія сповітованія.

ГОЛОС НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ

ПОСОЛ ДО ІТАЛІЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ЗАВЛЯЄ В ТЕ ЛЕГРАМІ ДО МЕЛОГА, ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ СПОКОЮ В ЕВРОПІ, КОЛИ 35 МИЛІОНІВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШОСТЕЙ ВІСМОВІЛ.

ПАРИЖ, 30. вересня. — Ін-адресу Французького міністра заграничних справ Бріана приходить тепер рівні телеграми від урядів ріжних держав, в яких гратуюють Бріанові і Келогови за протівнийого договір. Та разом з тим офіційними голосами настала довга телеграма від Вільфранда Славана, посла до Італійського парламенту. Посол каже, що говорить від великого конгресу національних меншостей, який щойно закінчив свої наради в Женеві. Він говорить від 35,000,000 національних меншостей, що розкинені в 17 державах, борються за свої політичні і економічні права. І кінчить, що не може бути миру по мир в Європі, коли буде стільки глешених і вилучуваних народів.

ІРЛАНДІЯ ВІТАЄ КЕЛОГА.

ВЛАШТОВУЮТ ВЕЛИКУ ПАРАДУ З ПРОМОВАМИ, ГАРМАТИННИМИ СЕРІАЛАМИ І ПРЕЗЕНТАМИ.

ДАБЛІН, 30. вересня. — Секретар стейту Келог приїхав на воєнний корабель Літворт до Ірландії ара з ірландським президентом Касгрейв. В пристані пошталі ці гарматні астріїлі і сотні малих пароходів. Над кораблем літав аляччїнон, аляччїнон дитун, що перелетів аляччїнон ован. Тисячі аляччїнон стоїли при дорозі, якою Іван Келог, котрого та признала демонстрація мала дуже зворушити.

ПОПАВ В РУКИ МУСОЛІНІ.

І ТО ЧЕРЕЗ ЖІНКУ, ЩО БУЛА НА ШПІГУНСЬКІЙ СЛУЖБІ У ФАШІСТІВ.

ПАРИЖ, 30. вересня. — Генерал Дезаре Росел попав в Італійську торму. Приховали його на Італійській границі в місцевості Каніоне. Кажуть, що він дався звесті аляччї жінці, яка, як виходить, була шпигуновою фашистів.

Генерал Росел був аляччїнончиком в друкерії, де друкувалася газета Мусоліні. Разом з тим був діл сльпим, прищипником Мусоліні. По тім причині Мусоліні, ставши диктатором, зробив Роселю довіряти фашистського пресового бора. Росел зрештою одначе з Мусолінем по причині воявства соціалістичного лоса Матеотті. Через воявство Росел попав в торму, бо його посуджували в убистві. В торні перелетів 8 місяців. По тім його звільнено як невинного. Від того часу Росел почав виступати проти Мусоліні, а пересудування за те, атік до Франції, звідки продовжав боротьбу проти фашистів. А тепер попався в їх руки.

ПІТАЮТЬ ЛІГУ В СПРАВІ ДОКРИНИ МОНО.

ЛІГА ПОДАЄ ТІЛЬКИ ІНТЕРПРЕТАЦІЮ, БО НЕ ХОЧЕ ЗАДІЯТИСЯ ЗІ ЗЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ, У ВІДПОВІДІ ЛОЖИКУЄТЬСЯ НА ВІЛСОНА.

ЖЕНЕВА, 30. вересня. — Република Коха Ріка влізлася до Ліги Націй з просьбою о діансину, що означає наука Моно.

Секретарі Ліги знайшовся в тяжкій пожежності, бо ботіть наразити собі такою відповідою Злучених Держав. Тому наставив відповіди не дасть, а починється тільки на інтерпретацію башуа американського президента Вільсона з самого Моно.

В своїм час Крамарі записав в 1919 році Вільсона, чи може Ліга стійти мінатисі і середостичні на случаї, колиб дві держави Центральної чи Південної Америки опали у аїну. Вільсон відповіла, що ніяка паліфінстична ація не прохитить нашу Моно. А сам Моно був проти аяччїнон і корольніах війсьних вилучав з боку яких небув других держав.

ГАЙНІШ БУДЕ ЗНОВА ПРЕЗІДЕНТОМ.

ЗА 70-ЛІТНІЙ ПРЕЗІДЕНТОМ ЛІГУЄ ДОГО 80-ЛІТНА МАТИ. ТРЕБА БУДЕ ЗМІНИТИ КОНСТИТУЦІЮ.

ВІЛЬБІ, 30. вересня. — Теперішній президент астрійської републики був вже президентом через дві каденції, вискончив повний 8 літ. Астрійська конституція не дозволяє на третю каденцію і тому, щоб не бути лоніоніи кандалом. Та симпатії загали в за тім, щоб змодифікувати конституцію і вибрати його ще раз президентом. Гайнш має тепер 70 літ. Попри президентуру займається сільським господарством. Має зразкову фарму. Крім того працює науков. Написав понад 20 книжок.

Агтяндо за Гайншом веде його 89-літня мати, що іще досі стоїть на чолі Астрійської Феміністичної Парії і обидлає крадіж, нитачком аляччї.

ПІДПІСЬ НА ЕВХАРІСТИЧНИЙ КОНГРЕС.

СМІТЕН, Астралія, 30. вересня. — Дня 6. вересня розпочався Евхаристичний Конгрес під проводом кардинала Бонавентури Церетті, папського делегата, що вже прибув сюди з Риму. Вже досі прибуло яких 50,000 побожних прован. Всі готелі і мешкання заповні.

КІТАЙЦІ НЕ ПУСКАЮТ ЗАКАМЕНІЛОСТЕЙ.

ПЕКИН, 30. вересня. — Рой Чепмен Елду мусів аляччїся о поміч до лашинистського уряду, бо Кітайці не хочуть перенести його з тимі передісторичними закаментастями, що він їх найшов через розкопок на пустині Гобі.

СВОБОДА (LIBERTY)

FOUNDED 1917

Published weekly except on Saturdays and Sundays at 35 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1917, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРІОДИКАТИ	
One year	\$ 7.00	One year	\$ 7.00
Six months	\$ 3.75	Six months	\$ 3.75
Three months	\$ 2.00	Three months	\$ 2.00
Foreign Rates		Зарубіжні	
One year	\$16.00	One year	\$16.00
Six months	\$ 8.50	Six months	\$ 8.50
Three months	\$ 4.75	Three months	\$ 4.75
34. Foreign Money Order.		34. Зарубіжні гроші.	
34. Foreign Money Order.		34. Зарубіжні гроші.	
34. Foreign Money Order.		34. Зарубіжні гроші.	

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 344, Jersey City, N. J.

ВІДІЛИ СОЮЗА А СИРОТИНЕЩЬ

В. У. Н. Союзі є 389 відділів. Як поставилися ці відділи до справи Сиротинця-Захисту?

Докладний розрахунок показує, що до кінця липня цього року зложили свої жертви на Сиротинцях: у 1926. році 234 відділи; в 1927. році 276; в 1928. році 93 відділи. Як бачимо, найкраще представляється рік 1927.

Ці свого розрахунку виходить само зі себе, що відділи давали в різних роках дуже нерівно. 44 відділи, приміром, дали свої жертви в 1926 році, а в роках 1927. і 1928. не дали нічого. 67 відділів було таких, що дали жертви тільки в 1927. році. 5 відділів було таких, що дали жертви тільки в 1928. році. Зате таких відділів, що зложили свої жертви в 1926. році 1927. році, є 108. Відділи, що жертвували в 1927. і 1928. роках, є 25. Відділи, що жертвували в роках 1926, 1927, та 1928., є 54. Отже є ті відділи, про котрих можна сказати, що вони справді сповнили свій обов'язок супроти Сиротинця як відділи. Бо тільки ті відділи треба признати за сповнюючі свої обов'язки, котрі складають свої жертви постійно, а не тільки дорічково. Тільки вони дивляться на підлежанця Сиротинця як на свій обов'язок, а не дивляться на жертву як на вціпеніє.

З тих відділів найкращими є очевидно ті відділи, котрі складають свою жертву по кілька разів до року. Вони показують, що розуміння ваги Сиротинця в них ніколи не замирає, але жевіє вічно.

У жертвенності треба дивитися ще далі. Є саме такі відділи, які записані жертвою в кожному році, але в дійсності не великою жертвою. І такі відділи, що кожного року складали дуже дрібні жертви. На верха це виглядає, бачимо вони широкі покіряться справу Сиротинця, але як бачимо сьому приглянувшись, то побачимо, що вся та жертвенність тільки поверховна. Справдішної, широкі жертвенності нема, коли жертвенність можна сказати як тоді, коли на кожного члена відділу припадає не менше 5 доларів. Як відділи такі жертви ще не зложили, то вони не можуть похвалитися, що вони сповнили свій обов'язок супроти Сиротинця при У. Н. Союзі.

Місяць вересень, проголошений Місяцем Сиротинця-Захисту У. Н. Союзу, дає тепер нагоду кожному відділенню Союзу показати своє розуміння ваги Сиротинця, а кожному члену Союзу показати, що він признає жертву на Сиротинцях своїм обов'язком.

Нагода дозвисте не со словом, а ділом!

В. Кедровський.

1917 РІК.

Передрук заборонений. — Всі права застережено 1927 р.

Наперекір вимогам обставин, наперекір навіть дорозумію оборони Києва М. Поршем була вярвана з рук гарного військовика, командуючого військами округи М. Шиняра й начальника його штабу генерала Грекова до рук цілком не військовий людини, голови Київського Вільного Козацтва М. Ковенка, який був названий отаманом. Жодні бові обставини не вимагали цього абсурду, щоб осадним командантом Києва було призначено не військову людину, начальником не регулярної військової частини, а просто озброєної групи людей, що в більшості у війську не були. Тому вони не тільки, що не могли дати складного вандичного бою, а навіть далеко не всі могли волювати в бою озброєно. Про те, як це призначення сталося, ми оповідаю у 1918 р. М. Шиняра.

Ранком 13 січня до нього в кабінет прийшов М. Порш у супроводі М. Ковенка та двох-трьох „дальніх козаків“. Після короткої розмови озброєним наказ про призначення особливим командантом Києва М. Ковенка, а згодом дав наказ про оголошення міста в Порша в супроводі М. Ковенка, стани області, кому всі повноваження в Києві перейшли до М. Порша. Порш, бачивши, що М. Ковенка не був з ним особисто знайомий, а тільки знав його по імені, порш швидко зустрічався з ним.

ПЕРЕД ПОЛЬСЬКИМ НАГЛИМ СУДОМ

(Комунікат Української Військової Організації).

(Від Редакції: Ці надіслані до нас з крію Комунікати Української Військової Організації (У. В. О.) містять тільки військові, а не політичні, повідомлення, а поминаючи те, що відноситься до напалу на почу, бо про це писали ми вже давніше).

Про цілі й завдання Української Військової Організації, писалося десь і не двічі. Є ясно, що єдине УВО належно може використати, скріпнати й направити в належає русло цієї стихійної рух українських народних мас до збудування власної держави, що є випливу життєвих потреб та підготівки ці народні маси до цього, щоб у відповідний момент вони скинули із себе все, що належало їм та ступили на шлях до своєї власної землі.

Ця підготовка мусить йти в двох напрямках. Перше: організація не може допустити до цього, щоб, з одного боку, українське громадянство, що знайшлося тепер під пестком польського нападника, до цього го пестку привикло й погоджувалося з існуючим режимом, так знов, з другого боку, щоб окупантська польська влада не чужалася на одну хвилину певно себе на наших землях.

В зв'язку з цим УВО п'ятує, а то й краше шкідливі революційні справи угодові виступи поодиноких наших громадян, чи груп і виконують та виконувати на майбутнє, щоб ніщо непомітно не хиталося в основних силах нападника.

Другий напрям, це — позитивна праця, яка заключається у вихованні нових кадрів з українського громадянства, що з повною свідомістю та поспільністю, з непохитною енергією та організовано змагали до досягнення своєї мети — збудування самостійної Української Держави.

Виконання праці в цих двох напрямках вимагає від УВО великого й складного апарату, бо працювати приходиться в найгіршіх умовах, в підпалі. Надавання апарату й взагалі ведення цілої роботи залежить в головній мірі, як-

що не цікавить, від фінансового забезпечення. Таким роком УВО стає, хоч-не-хоч, перед тим самим питанням, перед яким стоїть і всі інші державні установи, а саме: звідки взяти грошей на роботу?

Зовсім зрозуміла річ, що жерело грошей, потрібних для УВО, не може ніж зв'язувати організації з революційної роботи. Тому в релігійні звідки добути грошей на працю УВО, віддає відразу можливість добути цих грошей від окупантів одної частини наших земель, щоб за них вести роботу проти других нападників. Це було б казкове витівання мотузка в горі, що надто чиста в доліні.

В такому разі приходять під увагу два жерела: збірка середнього громадянства й експропріація в державних установах окупантів.

Що торкається першого з цих двох жерел, то воно було досі у нас маловідоме. Разом, що — хоч складаючи спроможність нашого громадянства, не зв'язуючи на все, є велика — то однак в нас так багато імперативів установ відкидаються до народної жертвенності, що наше громадянство як мало організоване не відповідало на ці відкати як сід і з гідністю, по друге, деякі наші громадяне, що користувалися впливом у суспільстві, зі страху перед старіями жовчухами, або через суворобський психізм, чи в трусіння, хоч і визнаючи в принципі доцільність існування УВО, все ж на ділі ставлять свій страх до своїх обов'язків супроти цієї організації, що більше, в такому напрямі дотеперішні фонди, зібрані до цього часу українського громадянства, були зовсім не вистаряючими для праці УВО. Шкоди ж записалися в УВО, коли вона не хоче покинути боротьби з окупантом і праї серед громадянства? Не остає нічого іншого, як добувати грошей шляхом експропріації в державних установах окупантів. Це найкращий

шлях, але УВО вступила на нього з констатцією, як також і цієї другої, дуже важкої причини, що, виконуючи напад на польські державні установи в експропріаційних актах, організація виконує завдання однієї своїх завдань, про яке сказано вище в якійсь неопітній польській владі, підкуповувати та шокати йти в кожну країну й не допускає, щоб вона чужалася на нашій землі, як у себе, дома.

Оце все-як є підходом усіх цих виступів УВО, з яких-дещо українське громадянство могло долатися при нагоді невадч, чи в процесі, що пішла цього сідавали. Оце все-як було мотивом, що команда УВО доручила виконати дія 3. липня ч. р. напад на почтову філію 4.13. при вулиці Глибкої у Львові.

Напад на почту не являється потягу за собою тяжкі жертви. І саме ці жертви дають перші, перш за все, польській пресі та полякам вважали, щоб виступити проти УВО. Єдиним їхнім аргументом є, що якби законспіровані люди сміють вести революційну роботу, що самі вони захищають, а вислідом на небезпечу молодих людей, пхачуть їх на очевидну смерть. Таке становище поляків і польської преси зрозуміли! Вони хочуть витягнути цих законспірованих людей наверх, щоб їх знищити, та через те знищити саму організацію. Тому вони прикидаються такими притомними нашої молоді й провокують її, щоб вона, повіривши їх підслісним словам, вдалася до своїх провідників. Та ці молоді в поставках особливих обивуваннях перед наглим судом дала гідну відповідь провідникам.

Становище поляків і польської преси, впрямч, маловажне. Більше важке становище деяких кол українського громадянства, що вларють в цей самий тон, що поляки і їх преса!! Вони з обуренням говорять про цих саме законспірованих людей, а самі ховаються за їх спини. Спитайте цих батьків народу, що даєш дитині від святого обурення, чому вони не обурюються тоді, як штаби австрій-

цекати дальших розпоряджень.

На дворі вже було тепло, коли я вийшов з телеграфу, направившись до штабу особливого команданта, щоб там безпосередньо познайомитися з ситуацією, та потім вирішити час свого від'їзду.

На вулицях чулося безпорадну стрілянину, доносилася десь задека гуркіт полевих гармат, але це не було вражіння серйозного бою.

По дорозі до штабу М. Ковенка я догнав голову Всеукраїнської Ради Військових Депутатів С. Березняка, з яким уже разом і продовжував свою подорож, стрічаючи по дорозі гурти озброєних людей більше по цивільному убранні, або окремих осіб військових осіб, що кудись поспішали, часті в протилежну сторону, одно другому. Годі було сказати хто вони: чи Українці, чи більшовики.

Нарешті ми біли штабу. Штаб розташовувався недалеко від Печерська в якійсь гімназії, чи бурж. Галас, гармидер, хотів кудись поспішати, хотів казав, ається і т. д. Тут гурти озброєних цивільних людей очевидно теперішніх оборонців Києва.

Почувши, на своє здивування, наше службове становище, варта не пропустила в середню будинок. Заходимо у ванну, кімнату. Тут також гармидер, крики, метушня, чутся навіть москвська лава свіжого М. Ковенка і на москвський же мові йокри. „Іменем революції приказую“ т. д.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ, ДО ВАС МАЮ СЛОВО.

Як та, що була сатанірою сестрою при Українській Галицькій Армії, почитаю себе до обов'язку приложити труду і словом та ділом допомогти цій багаторідній акції, яка зв'язана з будівлю Українського Дому Івано-Франківська.

Складаю отже від себе першу жертву в сумі \$10 на руки Комітету, котрий ми завважили в Нью-Йорку до збирання жертв на будову дому для Укр. Івано-Франківська. Далше зложу ще по \$10 на руки інших дев'яти Комітетів, котрі зв'язуються по інших місцевостях Америки для збирання жертв на будову дому для Івано-Франківська. В той спосіб я своїх \$100 розділю на групи, бо знаю, що багато є українських жінок в цій Америці, щоб поробили Комітети в місцевостях свого мешканства, а збирання жертв на будову цього дому. І те тільки збереться дев'ять тисяч, котрі зложу в сумі \$10 в дозволу своїх обивачів \$10 в той спосіб допомогу Вам дозвисте до сотки. В той спосіб я хочу сповнити свій належний обов'язок супроти наших героїв, котрих я бачила в У. Н. А., бо ціно їх великі заслуги, які вони поклали на будову народу. Тому хай не буде в одній жінки в Америці, яка би не доложила одної негодки до будови дому нашим борцям, котрі не тільки співали „Душу тіло ми поклали за нашу свободу“, але і дією доклали доказали, що готові на всяку жертву. Ми бачимо й тепер зломаним тілом і духом, а що ми їм за це дали? Чи ми їм завинили рані, чи продали, чи дали моральну потіху? Спитайте себе! Ми, жінки і матери, повинні віддати більше їх кривду, бо на війні для жовіра найбільшу прислугу робили жінки сестри сатаніри. Вони толикі й бої душили і тісли, але не всі жінки могли йти в армію, щоб нести прислугу для них, що стогають по шпиталі, за свій народ, за нашу свободу. Жінка може нести велику прислугу по шпиталю, може нести поміч матеріалу, котра дає, їм моральну потіху і скріпить їх духа до дальшого терпіння і боротьби за свої національні права.

Тому визнаю всіх українських патріотів і матерів, в котрих є правдиве материнське серце, щоб сповнили свій святий обов'язок супроти тих нещасних, котрі мучаться за свиту ідею свого Народу. Прикладаючи їх стогають та прикладаючи їх слезам і доказати, що аміте загоїти їх душевні і тілесні рани. А тим докажите, що Ви є правдивими матерями синів Вільного Українського Народу і любите цінити героїв, котрі все, що мали надорозного, вкладали в оборону своєї Батьківщини.

Марія Скубова, Нью-Йорк, Н. Я.

ДІТЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КИШКИ:

МАРИЯ ТРАПІК (8 год)	10
СЛАДКА ТАРАСА (8 год)	10
РАУСЛА ДІСТОВА (7 год)	10
РІЗДКО МАРИСІ (8 год)	10
КОСАКІ ДІТЧІ (8 год)	10
ДІТЧО СІМТІ (7 год)	10
ЗІНТОНИК (4 год)	10
ТАРАС ДІТЧО (10 год)	10
ОДНОШІНКИ (8 год)	10
КОНИК СТІЖИВІЙ (8 год)	10
ЛОСОВА КАТКА (13 год)	10
СІД С. НИКОЛАЯ (10 год)	10
ВІНОК НА МОТЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (8 год)	10
ВІНОК С. НИКОЛАЯ (11 год)	10
ЗІНТОНИК (1 год)	10

СВОБОДА 35 Grand St., Jersey City, N. J.

НАЙНОВІШІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

ЯК МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ СВОБОДИ:

ЕРЩА КНИЖЕЧКА (Бувар) М. Матвійчука Ціна 40 ц.
 РУТА КНИЖЕЧКА (Чатанка для п. князя). М. Матвій-
 чук, Ціна 45 ц.
 БІЛЬШІНА ІСТОРІЯ, о. х-ра Я. Левандького, Части І ста-
 рий завіт; части І новий завіт 85 л.
 КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипакевича 50 л.
 ПРЕТА КНИЖЕЧКА, М. Матвійчука 60 ц.
 ЦІПІЛЬНИЙ СПІВАННИК, у двох частих, Др. Ф. Колессі 75 ц.

Повніші книжки будемо висилати тільки за одержанням
 належності, а в огляді на їх низьку ціну ніякого опуску
 бути не можемо. — Замовлення скати на адресу:

"СВОБОДА", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАТЕЛІ УКРАЇНСЬКИХ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО
 ЧИТАЄ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА
 — СЕ СИЛА. — ПИШИТЬ ПО НАЙНОВІШИМ ЦІННИМ
 КНИЖОК.

Решения між успіхом і не-
успіхом виносити лише одного
члена. Бізнесмен, що бере о-
дного долара в виді 90 центів,
дає вперед, але хто дає 40
центів, як має всього лише
один долар, руйнується
(карнет).

МУЗИКАЛЬНА СТУДІЯ

136 E. 17 ST., NEW YORK CITY

під промовою

М. ГАРМОНІСКОГО

приймає заохочення на науку

до 1000 доларів на годину

4-го до 7-мої пополуночі.

ПРЕДМЕТ НАВЧАННЯ:

Скрипка, інші симфонічні інструменти,

вокал, фортепіано, гітара, манголіна.

Теорія і гармонія.

202-8

Get a can of

FLIT today

FLIT

KILLS FLIES

MOSQUITOES

Other Household Insects

DR. W. SMITH

перепи свій офіс на число

67 EAST 77 STREET

NEW YORK CITY

TEL. ORCHARD 4072.

МУЗИКАЛЬНИЙ І ЖЕНЩИНИ

Успіху жінки модерних мистецтв.

Обіри жінки модерних мистецтв, перш

хороші: театри, кінотеатри, цирки,

успіхи, хороши ноти, грати, гро-

зи, хороши жовтушки, пірники, ки-

шини, сукні, дубові, неперліти і

загальне освітлення. І поміж них

жінки успішні жінки успішні жінки

жінки. Ми жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

Жінки жінки жінки жінки жінки.

ЖАРТИ.

Дисципліна літання.

Біжить лісничка лісом і ба-
чить: на дереві шматок мяса,
висить на шпурочку, посеред
пелески. Ходила, ходила лі-
сничка напружена, мурмувала,
мурмувала, — ні, м'яса не
дає. Коли отесали бові, —
Здоров був, куме! — ка-
же лісничка, — от я знайшла
шматок м'яса, та сьогодні
сварта цитрусові, а не їм ско-
ру, то згадай ти, куми, щоб
не пропало м'ясо...

— От і добре, — каже во-
к. Я вже даю це в свіжого
м'яса.
Вок! Пласкочу, скочив м'я-
со, а пелеска як задрить по-
го за шпур, так він і повис, бо
дзвеніє, на дубочку, а м'ясо
упало на землю. Лісничка тоді
до м'яса, та давай його їсти,
це ж примовляла поганка:
— Тепер, куми, тоді п'ят-
ниця, а мені м'ясо!

Астрономія.

В одній школі учитель ро-
повідав про світлі небесні
тіла, котрі як називається, на
якій далечині одна зірка від
другої і т. д. Після того шко-
лярі завели між собою розмо-
ву:
— Знаєш, братику, — ка-
же один, — що мене найбільше
дивує в науці астрономії?
— А що? — перепитує дру-
гий. — Мають те, що зорі та
планети такі великі? Або мо-
же те, що вони так далеко від
землі?
— Ні, то нехай собі... А
ось, — думаю я, — який же
чином ти вони довідалися, як
яка зірка називається?

Порядки.

— Здорові, куме! Скажіть,
будьте ласкаві, що ви давали
вашої корови, як вона захо-
рла?
— Товчене скло.
— Ага!... Славний! Побіжж
бо в мене час нема.
— Тай мені ніколи висто-
вати.
У неділю знов зустрінає
куми біла черква. І той кум,
що пташ, каже:
— Водай вас, куме, а вашою
радою! Пропала моя корова!
— Абож ви думаете, що моя
не пропала? — каже той.
— Здохла я мов!
— А чом же ви мені не ска-
зали?
— А виж хіба литали?
— О!
— Бачиш, он ти дівчина має
півтора міліона вина.
— Що ти кажеш! А гарна?
— Ти, дурно, на щож би ще
мала бути гарна!

В музею.

— Скільки літ може мати
ця музика?
— 5007 літ, — відповідає
музейний сторож.
— Яксь то можна так до-
кажати знати? — дивується
гість.
— То дуже легко. Як я ді-
став служби в цьому музею,
то ця музика було 5000 літ,
як же тут сім літ, отже му-
зика має 5007 літ.

Чоловіка не слід оцінювати
по його одязі, лише по одязі
його жінки.

СПОРТОВІ АМЕРИКАНИ

На озери біля Лосерни па-
рала «Утвалден» спис під-
няв буре моторову лодку з
17 американцями, що вибра-
лися на прогулянку. Керма бу-
ла залома, і вода заланила
лодку. Всі американці без па-
м'яті лежали на дні лодки.

УВАГА! — ВУДГЕНБЕН, Д. А.

ТОВ. ВІДНІА УГРІНА,

влада 200 Упр. Народ. Союзу,

Річмонд, Вірджинія.

БАЛІ ПРІДСТАВЛЕННЯ

ПОШИЛИСЬ

В ДУРНІ

В МЕЛІДІ, 2 ВЕРЕСНЯ 1928

В АРКАННІ НАВ.

James A. Brown, 1140 Street,

Richmond, Va. L. L. N. V.

Початок 8 год. 2-й полог. Вступ 50 ц.

Через 1 го представлення

БАЛІ

Запрошуємо всіх українців місце-
вих і позашкільних.

Розширюючи перший афішет, за-
значаємо, що всім шукати на
сцені Дон Алана.

Просимо о найшвидшій участі
за добру забаву ринуть.

2024

Комітет.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХА-
ТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЯ

ЧАСОПИС «СВОБОДА»

ВАН ОПЛАТИТИ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?

БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО

НАБІЛІШНІ

ВИБІР РЕКОРДІВ

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛОМБІЯ РЕКОРДИ

107 75 ц. ВОЛОДИМИР ЦІЛОВ, бас, з акомп. оркестри.

27141 (Ой, щош дужа загубився

Ой, щош дужа загубився

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон, з акомп. оркестри.

27142 (Довгожданий

Довгожданий

УКРАЇНСЬКА ОРКЕСТРА ПАВЛА

ГІМЕНЮКА

Сопрано: Елен Жуківська,

Сопрано: Ніша Роза Красновська.

27143 (Кума з міста ліна

Панько мого кума

ЧАРЕС МАНГАНІ, гарністиста

12082 (Русська балка

(Дні гітари)

ОРКЕСТРА СЕРГІЄВО

170817 (Прийди, прийди

Прийди, прийди

ГРУПОВА ОРКЕСТРА

12080 (Довгожданий

Довгожданий

САДМІЯ НОВОМОДНА

ОРКЕСТРА

30046 (Вітре, Вітре, вітре

(На фалх дужа, дужа

ДОБРЕ ПРОДАЮТЬСЯ, ДО-
ПЕРЕДНО ВИДАТИ

РЕКОРДИ:

107 75 ц. САДМІЯ КРЕШЛІВНИЦЬКА,

співачка, з акомп. оркестри.

27134 (Вийми мов, мов, мов, мов

Через сім мінута

27133 (Ой, де ти іди, де ти іди

(Ой дівчино, ой дівчино)

ХТО БУВ

В СІЧОВИМ БАЗАРІ

(189 Епп А. Но Йорк)

МУНИЦИПАЛЬНИЙ ТИЖИЗНІЗ

Анна Савицька з Нью Йорку при-
йшла на виставку виставки рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

Український Рекордів з України при-
йшла на виставку рекордів, бо

коштує 94 Українського Рекордів

3 УКРАЇНСЬКОГО

ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО-ЙОРК 11 Л.

Ньюйоркський Клуб хоче ор-
ганізувати другі в одну Цент-

рально.

Союз Українських Клубів у

Злучених Штатах

59-51, Marks Place, організує таку

виставку.

Вибір «Час сім'ю» обставини

виставки в Європі

приходять до всіх країн і ро-
зповсюджують свою долю.

Як не усі, то в більшості

ми їх іхали щось з думкою

вернутися часом у свої рідні

сторони.

Світова війна задержала по-
вороти на довший час, а

життєві обставини змінилися

тільки в Україні.

Покілими підрості і вихо-
вуватися в культурі свого краю.

Гляючи на все те розважи-
мо, ми мусимо, пригадувати

на своєму долені.

Ми осталися на сій землі та

силою обставини мусимо